TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CƯ KUIN** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 03/2022/QĐST-DS	*Cư Kuin, ngày 03 tháng 3 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CƯ KUIN, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Lê Quốc Định.

- ***Thư ký phiên họp:*** Bà Đỗ Thị Hạnh – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin.

- ***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp:*** Bà Hà Thanh Hằng - Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 3 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2021/TLST-VDS ngày 19 tháng 01 năm 2022 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 02/2022/QĐST-VDS ngày 18 tháng 02 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Phạm Thị Phương M, sinh năm 1966. Địa chỉ: Thôn L, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. (Có mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Nguyễn Văn Th, sinh năm 1960. Địa chỉ: Thôn L, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. (Vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các lời khai trong quá trình giải quyết cũng như tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Phạm Thị Phương M trình bày:

Bà M và ông Th là vợ chồng với nhau từ năm 1983. Sau khi lấy nhau thì sức khỏe, tinh thần của ông Th bình thường, đến năm 1988 thì ông Th bị mắc bệnh tâm thần phân liệt, gia đình đã đưa đi điều trị ở bệnh viện tâm thần tỉnh Đắk Lắk nhưng bệnh không thuyên giảm. Hiện nay ông Th không còn nhận thức được điều gì, hay nói nhảm, quậy phá, bỏ nhà đi lang thang, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều không tự thực hiện được mà phải có sự giúp đỡ của người thân trong nhà, ông Th đang được bà M nuôi dưỡng và chăm sóc. Vì vậy, bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố

ông Th bị mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời cử bà M là người giám hộ đương nhiên của ông Th.

Sau khi thụ lý việc dân sự, theo yêu cầu của bà M, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin đã ra Quyết định trưng cầu giám định số: 01/2022/QĐ-TA, ngày 10/02/2022, trưng cầu Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên thực hiện giám định tình trạng sức khỏe tâm thần, khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của ông Th. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 26/KLGĐ ngày 15/02/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: Về y học: Ông Nguyễn Văn Th bị bệnh tâm thần phân liệt (F20 - ICD 10); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng dân sự của Thẩm phán, Thư ký và của người yêu cầu đều đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đồng thời, đề nghị Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin áp dụng Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 376, Điều 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị Phương M, tuyên bố ông Nguyễn Văn Th mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin nhận định:

[1] Bà Phạm Thị Phương M yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Văn Th, đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Do ông Nguyễn Văn Th có nơi cư trú tại thôn L, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin. Vì vậy, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 để thụ lý và giải quyết là phù hợp với quy định của pháp luật.

[2] Ông Nguyễn Văn Th bị mắc bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1988, không nhận thức và điều khiển được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều phải có người thân trợ giúp, đã được gia đình đưa đi chữa trị nhưng bệnh tật vẫn không thuyên giảm. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số: 26/KLGĐ ngày 15/02/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: Về y học: Ông Nguyễn Văn Th bị bệnh tâm thần phân liệt (F20 - ICD 10); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do đó, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị Phương M về việc tuyên bố ông Nguyễn Văn Th mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Xét yêu cầu của bà Phạm Thị Phương M đề nghị Tòa án cử bà M là người giám hộ cho ông Th. Thấy rằng, ông Nguyễn Văn Th đang được bà Phạm Thị Phương M nuôi dưỡng và chăm sóc, bản thân bà Phạm Thị Phương M là người

có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có tư cách đạo đức tốt, chưa từng vi phạm pháp luật đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 nên căn cứ vào khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 chấp nhận cử bà Phạm Thị Phương M là người giám hộ đương nhiên của ông Nguyễn Văn Th. Đồng thời, xác định các giao dịch dân sự của ông Nguyễn Văn Th đều do bà Phạm Thị Phương M xác lập, thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên có cơ sở chấp nhận.

[5] Về chí phí giám định: Bà Phạm Thị Phương M phải chịu 3.940.000 đồng chí giám định nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và đã chi phí xong.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị Phương M phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án với mức là 300.000 đồng.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 49, 53, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Phạm Thị Phương M. Tuyên bố ông Nguyễn Văn Th mất năng lực hành vi dân sự.

2. Người giám hộ đương nhiên của ông Nguyễn Văn Th là bà Phạm Thị Phương M.

3. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ:

- Quyền của người giám hộ:

Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Người giám hộ của người mất năng lực hành vi dân sự có trách nhiệm quản lý tài sản của người được giám hộ như tài sản của chính mình; được thực hiện giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của người được giám hộ vì lợi ích của người được giám hộ.

Việc bán, trao đổi, cho thuê, cho mượn, cho vay, cầm cố, thế chấp, đặt cọc và giao dịch dân sự khác đối với tài sản có giá trị lớn của người được giám hộ phải được sự đồng ý của người giám sát việc giám hộ.

Người giám hộ không được đem tài sản của người được giám hộ tặng cho người khác. Các giao dịch dân sự giữa người giám hộ với người được giám hộ có liên quan đến tài sản của người được giám hộ đều vô hiệu, trừ trường hợp giao dịch được thực hiện vì lợi ích của người được giám hộ và có sự đồng ý của người giám sát việc giám hộ.

- Nghĩa vụ của người giám hộ:

Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

Quản lý tài sản của người được giám hộ;

Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

4. Về chí phí giám định: Bà Phạm Thị Phương M phải chịu 3.940.000 đồng *(ba triệu, chín trăm bốn mươi nghìn đồng)* chí giám định nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và đã chi phí xong.

5. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị Phương M phải chịu 300.000đ *(ba trăm nghìn đồng)* lệ phí giải quyết việc dân sự, nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm đã nộp là 300.000đ *(ba trăm nghìn đồng)* theo biên lai thu tiền số: 60AA/2021/0002058 ngày 14/01/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Cư Kuin;
- Chi Cục THADS huyện K;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã D;
- Lưu: VT, hồ sơ.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Quốc Định